

עין משפט גד מצוה

לז א טושיע יד סימן
רמז סטף טו [ן]
לח ב מיי פ"ה מהלכות
טומאת אוכלין הל' א
ג זפ"י שם הלכה א'
ל ג ד מיי פ"ו מהל'
פרה אדומה הלכה י
וענין בהשגות:
ב ה ו מיי פ"ה מהל' ת"ת
הלכה ז והלכה ג סמג
עשין יג טושיע יד סימן
רמז סטף ד:
ז [מיי] פ"ה מהל' חמץ
הלכה ון:
ח מיי פ"ד מהלכות
סנהדרין הלכה ח ט:
בא ז מיי פ"ב מהל'
סנהדרין הלכה ו סמג
עשין קו טושיע ח"מ סימן
יב סטף יז:

רבינו חננאל

ואקשין למה לי למשקל
רשותא בהוראה אי גמיר
יורה ואי לא גמיר רשותא
למה ליה ואסיק' אצ"ג
דגמיר בעי רשותא משום
אותו תלמיד שהורה מי
ביצים אין מכשירין ולא
פירש כי מי ביצים ההלכות
שלהן הוא והשומעין
חשבו כי מי ביצים הן
כדכתיב היגאה גמא בלא
בצה וגו'. וטעו בהא
דתן כפרה פרק ח' מי
קרימיון ומי פיגה פסולין
לגבי הטאת מפני שהן מי
ביצים אינהו סבור מדלגבי
הטאת פסולין אכשורי נמי
לא מכשירין והוה מגבלי
עיסותיהן בטומאה ואמר
לחן ר' מפני מה אתם
מגבלין בטומאה אמרו לו
תלמיד אחד בא לכאן
והורה לנו מי ביצים אין
מכשירין. ואסיק' ולא היא
התם לענין חטאת בעיני
מים חיים אבל להכשיר
כל מים מכשירין באותה
שעה גזרו תלמידי אל'
יורה הלכה אלא אם כן
נטל רשות מרבו: רשותא
לפלגא מהני מו' דיהב
רשותא לרב להורות ולדין
ולא נתן לו רשות להתיר
בכורות הנח רשות במקצת
מהני על תנאי נמי מהני
מהא דאיל ר' יוחנן לרב
שמן בר אבא הרי אתה
ברשותנו להורות ולדין
על תנאי שתבוא אצלנו:
אמר שמואל שנים
שדנו דיניהם דין אלא
שנקראו בית דין חצוף:

ה:

אי גמיר למה ליה רשותא למשקל. הא ללא משני לענין ליפטור
דכפר' אחד דיני ממונות (לקמן דף ג). מוכח שכריך רשות ליפטור
באיסור והיתר משום דלי ליפטור גרידא לא היה כריך למשקל רשותא
בתרתי בהוראות ודין דכחד מינייהו סגי דהוי ככלל כל דכר שמתחייב
לשם: **ואינהו** סבור מי בצעים.

מינה היאך טעו בין צינים לצנעים
ואר"ת דאינהו סבור דמי צינים
דקאמר דהיינו מי צינים דכתיב (איוב
ח) היגאה גמא בלי צנה וטעו בין
צינים לצינים: **פסולין** זמי
חטאת. וא"ת דבפרק המוכר את
הספינה (ב"ב דף עד:) משמע שהם
נהרות דררשינן ועל נהרות יכוונה אלו
ד' נהרות ירדן ירמון קרמיון ופיגה
ואר"ת דודאי נהרות הן ולפי שאין
המים זוללין ועפר וטיט מעורב בהן
פסולין למי חטאת דהוי חליטה בין
מים לכלים וכתיב מים חיים אל

כלי (במדבר יט) **א** אלא אם כן
רחוק ממנו בו'. והא דאמר דפרק
הדר (עירובין דף סג:) ושם דאפילו
ציעתא צכותתא צעא מיינה מרז
חסדא כולי שני דרז הונא ולא אורי
התם צפניו ממש איירי דהא קאמר
התם רז חסדא אורי צכפרי צפני דרז
הונא ומיהו קשה מהא דקאמר התם
(שם דף סג.) דרז המנוגא לא אורי
צחרתא דארגז צפני דרז הונא לפי
שתלמידו היה והכא משמע דחון
לשגא פרכאות יכול להורות ולכא
למימר דהכא איירי בתלמיד חבר
ולכן שרי נמי חון לשגא פרכאות
כמו רז חסדא התם דהא כיון
דממשה גמירין כדפירש בקונטרס
משמע דבתלמיד גמור איירי ודוחק
לומר דחרתא דארגז חון ג' פרכאות
היה ועוד דלמרינן התם (שם) צפניו
אסור וחייה מיתה ושלא צפניו אסור
ואין חייה מיתה משמע התם מתוך
הסוגיא דחון שלג פרכאות חסוד
צפניו וחון של ג' שלג צפניו ונראה
דתתם מייירי צלא טעל רשות מרבו:
רבי חזייה גרסינן. ולא רבי חייה
כדפי' בקונטרס שאלו מעשים
מציא צירושלמי(ט) על רבי שראה אותם
צעכו ודייק מיינה דעכו יש זה
מארץ ישראל מדעבי למיכל זה
שהיות יש זה מחוזה לארץ מדכעס
על אותו כהן שהיה עומד צלד דכחזה
לארץ וגם התם דרבי חזייה לההוא
גברא דהוה קאי בארץ העמים ולעיל
נמי גרס ואינהו סבור מי שלק צינים
קאמר: **שנים** שדנו בו'. הא
דנקט שנים משום דאפילו שנים הוו
צ"ד חוף צלל ה"ה דחד נמי דיניה
דין מדפריך בסמוך (דף יא.) לר' אבהו
מדן הדין ולשמאל לא פריך ועוד יש
לדקדק מדתניא לקמן (שם) וחכמים
אומרים פשרה ציחיד וצעי לפרושי
טעמא דרבנן משום דמקשי פשרה
לדין: **יפה** כח פשרה בו'. תימה
במאי יפה כח דין נמי דומיא דפשרה

שהיה מדעת שנים שדנו אין צעלי דינין יכולין לחזור בהן כיון דקיבלו
עלייהו ונראה דמייירי כגון דלתו לצי תרי ואמרי להו דונו אותנו כמו
שרגילים לעשות הדין או עשו לנו פשרה כמו שרגילין לעשותה דככה"ג יפה:
וכי

צוררן (לקמן דף כט.): **יוסיפו** הדיינין. דהוה ליה כמאן דלא הוה התם ואשתכח דתרי הוה דהוי ואנן צעלין מעיקרא תלתא דאי נמי
גמר דינא בתרי דהוי רובא שפיר דמי: שנים שעשו פשרה אין צעלי דינין יכולין לחזור בהן. שהרי נתרנו ועל פיהן עשו:

פרק ראשון סנהדרין

על שם חמסו. שהיה רז חכס צומר קרי ליה בן אמותו: **הא קאמר**
דחכים טובא. דהא תרלת דעל שם חכמתו קריה בן אמותו: **לחלק**
כבוד לרבה. כדי שינהגו בו בני צבל כבוד שכן ליה האי חשיבותא
דאלו לרז הוה נהגי ציה יקר צלאו הכי: **אי צעים אימא**. הא
דקאמר אל ימיר: **משום היא גופא**.

משום הא מילתא דקאמר שמונה עשר
חדשים גדלתי וכו': **דלא ידעי אינשי**
אינו ניכר לרבים שהוא מוס:
צטומאה. לא הוה מקפידין לטורח
כליהם: **מי צנעים**. אגם מרש"ק
צלעין: **אין מכשירין**. וממיימי צנעים
אנו לשין הלכך לא מקצלה עיסה
טומאה: **מי צינים**. הלש עיסה
צנינים של תרנגולת ואווח: **קרמיון**
ופיגה. נהרות של אגמים: **פסולין**.
למי חטאת מפני שהן מי צנעים
ואנו מים חיים אל כלי' צעין: **נוטל**
רשות מרבו. וכי יהיב ליה רבו
רשותא מידק דייק ציה שיהא לשונו
פתוח ולא יטעו השומעין את דבריו:
לחסר. מקום: **מוסר לתפוס**. לשרות

מעט צמים ולכותשן צמכתשם ולא
חיישינן לחימוך הוילי וכותשן מיד:
כנגד מחנה ישראל. דכל מאן דצעי
מילתא אויל לגבי משה דכתיב (שמות
ג) והיה כל מצבא ה' וגו' אע"ג
שהמחנה ג' פרסאות ואמו לגבי משה
רבותא דמשה שאני. מחנה ישראל ג'
פרסאות דכתיב (במדבר ג) וחסו על
הירדן מצית השמימות עד אלל השמים
ואמר רבה צר צר חנה לדידי חזי

לי ההוא חתרא והוה תלתא פרסי
צעירובין (דף נה:) וציומא (דף עה:):
רבי חייה חזייה בו'. לא איתפרש לן
מאי צעיל הכא ונראה צעני דהא
אתא לאשמעינן אף על גב דרבי
חייה תלמידו דרבי הוה ובמקומו דר'
הוה לא חלק לו כבוד לרבי מלהפריש
זה מן האיסור דלענין אפרושי
מאיסורא אין כאן מורה הלכה לפני רבו
דלמרינן פרק הדר עם הנכרי (עירובין
סג.) וצמס' שציעת ירושלמי דפרק
שלג ארצות (פ"ה הל' מלאכי דההוא
עובדא דההוא דקאי צצית הקצרות
דלא גרסינן ציה רבי חייה אלא רבי
הוה ושני דברים הללו ראה רבי
צעכו דמי צינים אין מכשירין והאי
ולא גרסינן דהוה קאי צצית הקצרות
אלא צעכו שזה ארץ ישראל יש זה
ארץ העמים וראה אותן העומדים
בגבול ארץ ישראל שהיו מגבלין
עיסותיהן צטומאה ותמה עד שאמרו
לו תלמיד אחד צא לכאן כו' וחזר
וראה אותו כהן עומד (ה) בקצת העיר
שחון לגבול ארץ ישראל אמר לו
והרי הוא זה ארץ העמים שגזרו
עליה טומאה צצית הקצרות ואמר
ליה לאו בן איש כהן פלוני אתה
כו' ולכן נשנו מעשים הללו זה אלל
זה: **גבה עינים**. הלך אחר עיניו:
נתן עיניו צגרושה. ונשאה וממנה
נולדתי והריני הלל: **לפלגא**. כגון

רז דיהיצי (ה) להו רשותא למידן ולא להמיר צבורות [ע"פ]: **על הנאי**.
כגון עד שנה או עד שנמים ולא יותר: **מאי**. מהני בתוך הזמן או
לא: **לרז שמן**. כשהיה פורש ממנו וירד לצבל: **צרשוסניו**.
רשות נתונה לך לדון: **אפילו שנים מוחין בו'**. משנה היא צבוה
רז דיהיצי (ה) להו רשותא למידן ולא להמיר צבורות [ע"פ]: **על הנאי**.
כגון עד שנה או עד שנמים ולא יותר: **מאי**. מהני בתוך הזמן או
לא: **לרז שמן**. כשהיה פורש ממנו וירד לצבל: **צרשוסניו**.
רשות נתונה לך לדון: **אפילו שנים מוחין בו'**. משנה היא צבוה

מסורת הש"ס

(א) צ"ל בקי. (ב) צ"ב עד:
פרה פ"ח מ"י. (ג) נכמשה
אתא צינים. (ד) נפסחוס
מ. (ה) עירובין סג.
(ו) נכרות בו. וס"ג.
(ז) נעיל. (ח) וס"ג. (ט) נלקמן
כע"ל. (י) מוספתא פ"ה
ע"ש. (יא) במדבר יע.
(כ) צ"ל ליה. (ל) ובכ"ב דיה
ארבע כתבו עוד מירון
אח"כ. (מ) ריש פרק ו
דשביעית.

תורה אור השלם

1. אמר להבמה אחתי
את ומדע לבקיה תקרא:
משלי ד ד

גליון הש"ס

תוב' ד"ה יפה בו' תיבה.
ענין טורי אכן מגילה דף ח
ע"ב ד"ה אין בין:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה רבי עומד
בקצה העיר:

לענין רש"י

מרש"י"ק. צ"ב. מקוה מים
דרדדים.

מוסף רש"י

לאו אדעתא. לא נמתי
לבי (ברכות כו.) שוגג הייתי
(מנחות לה.) בית דין
חצוף. שעברו על מקצת
חכמים (ע"פ ג.) ואחד
אומר איני יודע יוסיפו
הדיינין. ואע"ג דלא היה
פליג עלייהו הו' בטל
במשפט. כי אמר איני יודע
הו' כמי שלג טעב בדין
ונמלא הדין בשנים ואנן
תלתא צעין (לקמן כס.).